

Z a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 35. Zettortdeenâ 30tâ August 1845.

Rahdas wallodas par Kursemmi skann deht fchi gadda ptaujama?

Daschadas wallodas skann par fchi gadda ptaujama, bet ja fchihß wallodas wiffas fanemm pa weenai weetai kohpâ, tad tahm galla wahrds: gruhts, gruhts, dikti gruhts gads. Utgaddijahs man schinni gaddâ buht Dundagâ. Ruddens sehju — rudsu un kweeschu laukus redseju no Deewa apfwehtitus ihpafchi pee graudeem, waffareja bija pufslighs. Par mahjahm weetahm bija lauki tufschî, bet weetahm atkal apfwehtiti. Zik jaw par winnu gallu laudis baddu ne redsehs. Seens labbi fanemts; bet laudim masa mantina, muischa bija fwehtita, jo schai dauds pflawas eefsch leiju weetahm, kur sah-lite wairak bija pasteeufesees. Prett Talseem nahzis, arri wehl labbus laukus kluui redsejis, bet kad nahk no Talseem us Randawu, tad mas preeks no ptaujama. Graudi effoht, bet mas graudu, un salmu manta pawiffam masa, tâpatt par Jaunpilneekem irr. Laudis waid ihpafchi par saweem lohpeem, salmu naw, feena naw, graudi naw, ar fo lohpus ismittinaht? Magalihnes no pehrna gadda isgrahbtas tufschas, un pa weetahm ja weenâ neddelâ behrri parrabus apzirkni eefschâ, ohtrâ neddelâ janemm tee paschi atkal no apzirkna ahtrâ! — Up Bauffas widdu neneeka ne kaischoht, un tâpatt pee mums Zelgaweescheem. Smiltneekem un meschneekem ihpafchi schis gads naw brahkejams gads, tee dab-bujuschî pa weetahm preeku redseht pee sawa seh-juma. Brauzeji no Leepajas us Nisputtes ne spehj teikt un slaweht, zik no Deewa apfwehtihß winsch widdus effoht tik labbi pee ruddens, kâ pee waffaras sehjas. No augfchgalla ne skann wal-lodas weenadas. No Sezzes un Saukes pusses kluui dsirdejis, ka tur skaidri bads jaw taggad ef-

foht klahu. Pa dauds weetahm laudis pehrn ruddent flapjuma labbad ne warrejuschi semnê ar fehllu eetikt eefschâ, un kur arri eetikluschi, tur ruddens sehja ne effoht isbewufesees. Utruschî rud-sus ahtrâ, pirkuschî pawaffari par dahrgu nau-du, par 2 rubbuteem, brihscham par 2 rubl. 25 kap. subr. meeschus un par dahrgu nau-du au-fas — kas arri naw isbewuschahs. No augfch-galla pusses skann leelas waidas. Kartuppeli eefsch luksteem wiffur labbi, bet appafschâ mas auglu un tee paschi lohri masini no auguma. Galla wahrds tad nu buhs: Deews effi mums nabbageem grehzineekem schehligs!

Zik brihnischti, Deews tas Kungs sawas dah-wanas irr iskaisijis! Weenam dewis pa pilnam ohtru atstahjis tufschu! Mums Zelgaweescheem, kas par kibbeli zaur malkas un akminu truhzibu? Bruggetee zelli, zik tee akminus aprihj! Pa-wehlejis Krohnis lai ne zell ehkas bes akminu pa-matta, lai zell mahlu ehkas, fo jaw ne warr kreetnus uszelt bes ka akminu pamattu leek ap-pafschâ; pilfats — zik tas akminus prassa, ar fo pamattus likt ehkahn, ar fo eelas bruggeht! un kur nemt tohs akminus? Warri stundohm isstaigahk frustu krusteem laukus un ne atraddisi akminus. Zik tur sawadi eefsch Dundagas! Gull pa weetahm akmins pee akmina us laukeem, ka ne warri samanniht, kâ tahdus laukus warr art un kur tur fehllu grauds warr weetu atrast. Up laukeem saliktas leelas akminu walles un wid-dû eefsch lauka leelas akminu fchuppas; pa zellu braukdamam rittens allaschin us akmina usfit-tahs un jalez tew pa ratteem, ka ribbas lai fahpj. Un tawu malku mantu! — kohks gull us kohka un puhst noht! Leeli platschi preefch ne sinnu zik gaddeem degschus nodegguschî, jauni kohki auguschî, tad atkal degguschî, aug atkal jauni kohki, tur irr nudeen brihnuns to redseht.

Pa weetahm mesch tik beefs, ka ne kakkis ne war-
rehs islihst zauri. Pee mums turprettim —
staiga par meschu kà par istabu; nej nokaltuschu
sarrinu ne atraddisi, wiß irr uslassihts. — Tad
gan tee Dundsineeki buhs dikti baggati? Ne
sinnu — eij raudsiht.

W. P.

• Es tizzu eefsch to trihsweenig u
Deewu.

Buhs jaw gaddi kahdi 30 atpakkal, kad Stutt-
gardes pilfatà, kahds farra-wirfsneeks — kas
fawà muhschà par Deewu un muhschibu mas ko
behdaja — us nahwes-gultu gulledams, lifte
to regimentes mahzitaju, Mohser wahrda pee
few atazinast, ar to par nahwes-stundiau fa-
runnatees. Mohsers runnaja spehzigus wahr-
dus, slimmo usskubbinodams us grehku atgree-
schanohs un us Deewa scheblastibu zaur Jesu
Kristu. Bet slimmais us tam atbilbeja firdi
auksts un zeets, kà mahzitaji paschi to wairs ne
tizz, ko tee zitteem pehz sawa ammata sluddina
jeb mahza. Mohsers palikke kà par mutti fists,
bet atkal drihl apdohmajees, winsch fazzija tad
ar stipru un gaischu bassi rohkas pazehlis: „Tif
teescham kà Deews dsihwo: Es tizzu eefsch
Deewu to Tehwu, Wiffuwalditaju un
Radditaju debbes un semmes. Es tizzu
eefsch Jesu Kristu :c.;“ un tà winsch iskai-
tija tohs tizzibas gabbalinus eefsch Deewu to
Tehwu, to Dehlu un to sw. Garru, ar tahdu
firdspahyleezinaschanu, ka wezzajam farra-wirf-
neekain firds usreij mihksta un filta eefsch Jesu
Kristu palikke. Winsch nu bija jauns raddi-
jums. Mohsera wahrdi atradde nu arri weeti-
nu wiinna atjaunotà firdi. Un ne ilgi, tè slim-
mais aismigge eefsch to Kungu Jesu Kristu, tiz-
ziba pilnigi pahrlleezinahts: ka Deews ne grihb
ta grehzineeka nahwei, bet kà tam buhs atgree-
stees un dsihwoht.

• Nakttsfauzeja dseefma.

Kahds jauns ammata sellis, Magdeburges
pilsatà, bija besdeewigu dsihwoschanu usnehmis;

daschubahn tas zaurahm naktim dsihwoja par
schenkeem dserdams un ar negohdigahm seewisch-
kahn pihdamees. Gaddijahs, ka jauneklis kah-
du nakti dserdams un jakkaredamees atkal lustigi
bija dsihwojis, un nu gaismai austohst no faweem
tumfibas darbeem us mahjahm dewahs, — kad
nakttsfauzejs patlabban stundu nosauze, un tur-
klaht no wezzas dseefmu grahmatas to perschu
dseedaja:

Pamohdees nu suddusi aws:
ne gulli wairs, mohdrigi klauß,
tew grehkus atmetst klahjahs.
Pamohdees! stunda, kas to sohd',
par faweem darbeem tew atdohd,
winsch muhsch, jaw zeltahs kahjas:
Schi deena buht ta pass'ra warr,
rauß, kas sinn, schodeen taru garr.

Jauneklis palikke stahwoht, klaußjahs un
firds tam palikke filta. Kahds no wiinna amma-
ta-beedreem, kas to rihtu reisoja prohjam, to fa-
tikke turpatt us eelas un fazzija us to: „Brah!
woi tu dsirdeji to perschu, ko nakttsfauzejs dseeda-
ja? Tee wahrdi bija ihsti preeksch tewis.
Remm tohs pee firds!“ — „Tu fakki taisnibu,
brahl,“ — jauneklis atbilbeja — „es tohs skai-
dri dsirdeju; pateefigi wahrdi. Sirds man fa-
plakke un meef' un dwehsele wehl taggadin kau-
lös trihz. No schi azzumirkta es grihbu, ar
Deewa paligu, labbotees un gluschi zits zilweks
palikt. Es atsihtu gan, ka manna taggadeja
dsihwe Deewam un zilwekeem ne warr patikt;
nupatt schodeen es apsohlohß schahdu besdeewigu
dsihwoschanu atstah, un Deewu par faweem
grehkeem, Jesus Kristus, sawa Pestitaja, lab-
bad noluhgt. Winsch manni teescham ne at-
stums no sawa waiga noht, jo tam ne warr ta
grehzineeka nahwe patikt.“ — Tà winsch run-
naja, un sawu wahrdu arri turreja. — Zif ne-
ismannijamas irr ta Runga teefas un neisbibbi-
najami wiinna zelli! — Zif reisehm winsch lohka to
zilweku gaddijumus un prahsta eeraschas tà, ka
tam ohtram wiinna scheblastibas un baggatibas
dsittumu nizzinajoht, nejausch firds lausta tohp
un winsch to, prohti to Kungu, nu mekleht sahß.

Kas tu schohs wahrduß warr buht laffi, jaune-
lli mihlais! — Kas sim, woi ir tewim jaw ne
buhß kahds bibheles pantinsch jeb kahda perschina
fo dseedoht effi dsirdejis, pee firds gahjuschi? —
Updohma, kas pee tawa meera waijadsigs! Tas
irr Deewa pirkstis, — schehlastiba!! — af zil-
weka behrns.

* * *

Woi tad Deews buhtu nejscheligaks,
ne kà zilweki?

Ne tahtu no Disseldorfes zeema, dsihwoja
kahds, ihsti faktoht, Deewa wihrs, par mahzi-
taju, kas kà kahds klints kalns juhra stahw: ta
schis us to Kungu stiprà tizzibà us wiinna palih-
dsibu pakahwahs. Kahda masa draudsite ne
spehdama patti sewim dwehseles gannu usturreht,
un tadeht pee jittas peedallita flacht, lohti wehle-
jahs un reisu reisehm basnizas teefu luhdse par
tam gahdaht, ka patte sawu gannu dabbu. Det,
Deewam schehl, ne weens ne atgaddijahs, kas
scho masu paklihduschu awju pulzinu buhtu us-
nehmees ganniht, tapehz ka tam sawa pahrtik-
schana tad wisswairak no zittu kauschu labbsirdi-
bas buhtu bijis jagaida. Pateefi, tam gruhts
muhsch, ikfatsr tà dohmaja, ja scho weetu kas
usnemmahs. Vehdigi peedahwaja to tam aug-
schà peeminnnetam mahzitajam H.....; kas
wissu, kas tam dsihwoschanà gaddijahs, par Dee-
wa nolemfchanu usluhsoja, schis bija tuhda lin
gattaws, un taifijahs us zellu probjam. Zeltà
winsch fatikkahs ar kahdu pasthstamu, turri-
gu wihru, turpatt kaiminds, kas apjautajahs, kur
winsch eijoht. Mahzitajs atbildeja: „Us D....,
kur par mahzitaju esmu aizinahs.“ — „Ro?“
schis eesauzehs, „us D...., fo tur! woi baddu
mirt?“ — „Lai nu buhtu,“ mahzitajs fazzija
parwihpsadamees un usnehme zittu wallobu. Tà
schurpu, turpu runnajuschu, tè mahzitajs usreis
usnemmm wallobu atkal tà, sawam zelta-beedrim
us plezgeem peefisdams: „Man jums taf kas ja-
fakka, par fo es juhs arri apscheljoju. Lihds
schim es juhs turreju par gohdigu un taifnu wi-
ru, un taggad dsirschu, ka juhs saweem kalpeem
jeb deenasta behrneem, kas wissu augofschu deenu

jums strahda, un juhsu labbuuma deht tà puble-
jahs, labbpraht ne pilnu wehderu paehst ne no-
wehlat — kas juhs tomehr baggats wihrs
effat.“ — „Ro? es ne dohmu saweem laudim
deesjan paehst? Kas to fakka: kas to warr pee-
rahdiht — —.“ „Ne tik pikti, kaimin!“
mahzitajs apkluffinadams eekritte wallobà, „tik
flikti naw dohmahts. Es wairak ne gribbeju,
kà tik jums peerahdiht, ka Deews nawa slistaks
par jums. Ja es wiinna wihta-kalnà ustizzigi
strahdaschu, winsch pateefi mannim ne liks bad-
du mirt. Tahda bija schi wihra tizziba, un
schinni tizzibà winsch palikke lihds nahwes stua-
dinai. Tahs daschadas wehtras un aufas, kas
tam dsihwoschanas zeltà fazehlahs, ne spehje scho
wiinna tizzibas ehlu apgahst, jo ta bija us klints
afmineem buhweta.

P. S.

Negantibas augli jeb pateefigs no-
tikkums.

Kahda pilfatà, sinnamà bohti, eenahk pilfat-
neeku seewa; tik drihs, lihds eenahk, usprassa
bohdes sellim; jaunskungs! woi mans wihrs ne
bija pee jums, schorihst pee darba cedams? boh-
des sellis atbild: bij gan.

Seewa. Woi winsch arri fo dschere?

Bohtesfellis: dschere gan, isdschere par wehr-
dinu brandwihna.

Tè schi seewa ar sawu skarbu balfi sahht lah-
deht: Tu nolahdehts sagli, blehdi! winsch eet
dserdams par bohtim, seewa ar behrneem mah-
jäs stahw bes maifes. Tè schi sawu lahdeschanu
wehl naw pabeiguse, prassa bohtesfellim: jaun-
kungs mihlais! eeleijeet man par mahrfu brand-
wihna. Bohtesfellis panemm sawu blaschki un
mehru, eeleij seewai par mahrfu, kà jaw praffi-
juse. Seewa nemm sawu mahrfas mehru, leek
pee multes un steepj zauri, kà sirgs, kas karstà
wassaras laika kahdi feschi juhdsi braukts bes dsir-
dinaschanas sawu spanni uhdena. Man jaw
galwa apreibst kattotees us ta weena mehra, tè
schi tik pasteids, uslikt sawu mehru us galdu, un
peespeesch rohku pee kruhtrim un stemmedama fakka:

Jaunskungs! eeleijeet man par ohtru mahrtu schigli, schigli jaunskungs! schigli!

Un tà schi fawu rihkli peelehjuse, aismirje ir wihru lahdeht, ir few un behrneem par maist schehlotees; aismakfaja ko bij tehrejuse, aistfrehje ar pufsbullu galwu us mahjahm. Ik tawu feewu! Es gan pilfatu mas pasihstu, woi eeksch pilfata irr dauds tahdu feewu, bet us lauकेem gan rettas tahdas atrohdamas.

Medsiet draugi! ta negausiba irr wella pinnekli, un ta lahdeschana un dserschana, un wehl zitta wiffa neschlihtiba, irr winnas augli; mums wiffieem irr jafargajahs un katram fawa kahja irr jaatrauj, no teem wella pinnekteem un winnas augteem; wifswairak no brandwihna, jo — zaur to zilweks ee-eet eeksch wiffieem grehkeem.

Teesas fluddinaschana.

Us pawehleschana tabs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 2c. 3c, tohp no Puhnes un Wezppilles pagasta teesas wiffi parradu deweji to lihdschwinnigu Wezppilles fainneeku Graveru Ditscha Dreimann un Leijes-Subnaufu Janna Neuland, las nespehshanas dehl sawas mahjas atdewuschi un par kureu mantahm parradu dehl konkurse spreesia, usdzinati, pee saudeschanas sawas tees

fas diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 29tu September f. g., kas par to weenigu un ieslehgshanas terminu nolikts, pee schihs pagasta teesas peeefiktees. Puhnes un Wezppilles pagasta teesa, tai 28ta Juhli 1845.

(Z. G.) Sihmann Freiberg, pagasta wezakkais.
(Nr. 33.) F. Hildebrand, pagasta teesas srihw.

Wiffi tee, sam kahdas taisnas prassischanas pee teem Lestenes fainneekem

Orman Bauschin,
Pahru Maskehj,
Pastenu Blumenau,
Stiewenu Grassstein,
Gailu Plikkais,
Brascha Keelgalw un
Ziliku Pawahra

buhstu, tohp usdzinati, diwu mehneschu starpâ, un wifswehlaki lihds 25tu September f. g., scheid peeefiktees un sagaidiht ko teesa spreedihs, jo schee fainneeki irr inventariuma truhkuma un magasihnes parradu dehl no sawahm mahjahm islikti. Lestenes pagasta teesa, 25ta Juhli 1845.

(Z. G.) Zahn Feldmann, pag. wezakkais.
(Nr. 33.) F. Wagner, pag. tees. srihw.

Zitta fluddinaschana.

Grand-Seffawas turgu ar tulli turrehs.

Naudas, labbibas un prezzu turgus us plazzi. Rihgâ, tanni 27ta August 1845.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlderis	1	33	I pohds kannepu	1	80
I puhrs rudsu	2	—	I — linnu labbas surtes	1	60
I — kweeschu	2	50	I — — flittakas surtes	1	75
I — meeschu	1	30	I — tabaka	—	75
I — meeschu = putrainu	2	—	I — dselses	—	25
I — ausu	1	—	I — sweesta	3	75
I — kweeschu = miltu	4	—	I muzza silku, preechu muzza	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	3	—	I — — wihfschnu muzza	7	—
I — rupju rudsu = miltu	2	—	I — farkanas fahls	7	—
I — sirnu	2	—	I — rupjas leddainas fahls	7	—
I — linnu = sehklas	4	—	I — rupjas baltas fahls	4	40
I — kannepu = sehklas	1	50	I — smalkas fahls	4	—
I — kimmenu	5	—			

W r i h w d r i k k e h t .

No jahrmallas gubernementu augstas waldischanas pufes: Waldischanas = raths H. Weitler.
No. 295.